1852. N°. 65.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 31 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 29 Mei.

L. l. Donderdag is Rembrandts beeld te Amsterdam op de Botermarkt onthuld, in tegenwoordigheid van Z. M. den Koning en Z. H. Prins Hendrik, den Burgemeester en Wethouders, vele Commissien en Leden der Maatschappij *Arti et Amicitiae* en eene talrijke schare genoodigden, terwijl voor de nabijgelegene huizen stelladiën waren opgerigt, die digt bezet waren met aanschouwers.

De Heer Dr. L. R. Beijnen, Voorzitter der 's Gravenhaagsche Commissie, hield bij de onthulling eene sierlijke rede tot den Koning, welke door Z. M. op eene wijze werd beantwoord, die van zijne ingenomenheid met Neêrlands kunstroem getuigde. De Heer Beijnen sprak vervolgens den Heer Burgemeester aan, die daarop ten slotte het woord voerde. Na nog de nieuwe zaal in 't park te hebben bezigtigd, heeft Z. M. een dejeuner gebruikt op 't Paleis en is te 4 ure naar 's Hage teruggekeerd. Den vorigen avond hield Dr. P. Scheltema, Archivarius der stad eene uitgewerkte rede over den grooten Schilder, die waarschijnlijk spoedig in druk zal verschijnen.

Het beeld is vervaardigd in 1847 door onzen beroemden beeldhouwer L. Royer, en daarnaar gegoten in de fabriek van L. J. Enthoven en Co., te 's Hage, door hunnen meester gieter Ivert Jacobse op den 27sten Sept. 1851, weegt 6000 Ned. ℔, en is met het aangegoten plint ruim 4 Ned. el hoog.

Zoo veel eer genoot de nagedachtenis van een man die onder de beroemdste schilders zulk eene aanzienlijke plaats bekleedt.

Daar het later gebleken is dat Rembrandt niet in de zoogenaamde dikke Molen aan den Rijndijk onder Hazerswoude, maar te Leyden geboren is, laten wij hier nog een kort levensberigt volgen.

Rembrandt van Rijn zag het eerste levenslicht op den 6den Julij 1606 op een moutmolen op de Vestwal aan de Weddesteeg bij de Witte of Haagsche Poort, (vergelijk het berigt in de *Letterbode* van 1851 No. 19, door Jhr. Rammelman Elsevier medegedeeld) welke Vestwal met een rondeel aan den Rijn uitkomt, waarop vroeger een der 17 torens stond, die van de Hoogewoerds- tot aan de Witte Poorten aan de zuidzijde der stad op de wal waren gebouwd, doch sedert op twee na, bij de Koepoort zijn gesloopt, en welke toren de Pellecaen heette. Op den grond bij dit rondeel schijnt die molen te hebben gestaan, gelijk men zou vermoeden uit de bijzonderheid, dat die grond thans nog door de gezamentlijke korenmolenaars in erfpacht van de stad wordt bezeten en verhuurd.

Nadat zijn vader hem vergeefs ter Latijnsche schole had besteld, moest deze aan de zucht tot teekenen van den knaap toegeven, en oefende hij zich vervolgens, zoo hier als te Haarlem en te Amsterdam, onder drie meesters in de schilderkunst. Hij oefende die aanvankelijk in het ouderlijk huis, tot dat zijne portraiten te Amsterdam zulk eenen opgang maakten, dat hij zich omstreeks 1630 daar neêrzette op de Bloemgracht. Later nam hij zijn intrek in het tweede huis op de Joden Breedstraat over de St. Antonie Sluis, zuidzijde, en overleed op de Rozengracht den 8sten October 1669.

Hij huwde te Amsterdam in 1634, doch reeds in 1642 stierf zijne vrouw. Zijn boedel werd toen op f 40,750 geschat, doch in 1656 was hij, door zijne zucht tot het verzamelen van allerlei voorwerpen, die hij voor zijne kunst van belang achtte, zoo achteruit geraakt, dat zijn boedel geregtelijk werd verkocht, die, waartoe den druk van den toenmaligen oorlog met Engeland welligt medewerkte, slechts f 12,000 opbragt. Bij zijn overlijden bedroeg zijne nalatenschap de waarde van f 7000.

Groot is het aantal zijner schilderstukken en prenten; want ook in het etsen op koper was hij onnavolgbaar; die in velerlei kabinetten door gansch Europa zijn verspreid. Het voornaamste vermogen zijner kunst lag in een wonderbare kracht van licht en donker. Zijne stukken die bij zijn leven honderde guldens kostten, bleven doorgaans met weinig verhooging die prijzen houden, tot dat in onzen tijd die prijzen tot duizende klommen, en onder anderen een paar portraiten tot tweemaal toe meer dan f 30,000 opbragten. Hoe ook zijne stukken verspreid zijn, blijft het publiek toch nog gelegenheid om zijne kunst te bewonderen, daar het Vaderland op zijne twee openbare Museums, te Amsterdam en 's Hage zeven voortreffelijke kunstgewrochten van hem bezit; onder welke het wereldberoemde stuk onder den naam van *de Nachtwacht* bekend, in het Museum te Amsterdam de eerste plaats bekleedt.

Hiermede besluiten wij deze mededeeling, hoe onvolledig ook, toch nog rijkelijk uitvoerig voor ons bestek, maar genoegzaam voor ons doel, dat geen inwoner onzer stad zou behoeven te vragen, wie toch die Rembrandt was, van wien dezer dagen zoo veel gerucht werd gemaakt?

— Wij haasten ons, vóór de Kermis ten einde spoedt, het publiek oplettend te maken op een der kermisvermaken, dat, te weinig bezocht, eene meer algemeene bekendheid verdient. Donderdag avond bezochten wij de tent nevens die van den Heer Wollschläger op de Ruïne geplaatst, en waarin een gedeelte van het gezelschap van den beroemden Rappo (die zich in Italie bevindt) door équilibrische en herculische toeren, het niet zeer groot publiek verbaasde en vermaakte tevens. Wij durven gerust verklaren, dat het geheele publiek onder de grootste opgewondenheid de tent verliet, terwijl de daar aanwezige Studenten besloten, door eene algemeene oproeping op hunne societeit, de welverdiende belangstelling in dit »Kermisvermaak" op te wekken.

Men meene echter niet dat alléén de équilibrische toeren van den Heer Streleski en de ongeloofelijk herculische van den Heer Crosso de aandacht boeijen. Boven alles en onbegrijpelijk schoon zijn de *Tableaux vivants*, waar zuiverheid van smaak, schoonheid van vormen, kieschheid en gelukkige keuze van modellen, zamenwerken om een zinsbegoochelenden invloed op een voor hooger genot gevormd publiek uit te oefenen. Met warmte prijzen wij het gezelschap van den Heer Rappo aan, overtuigd dat niemand onvoldaan de goed ingerigte tent zal verlaten, vooral indien hij de kleine nietsbeduidende pantomine als amusement van den [illegible] en [illegible] sang beschouwt.

(*Ingezonden*).

— Gisteren heeft het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland uitspraak gedaan in de zaak van F. Stappers, winkelier alhier, beschuldigd van bedriegelijke bankbreuk. Het Hof heeft hem daaraan niet schuldig verklaard en hem dien ten gevolge vrijgesproken en dadelijk in vrijheid doen stellen. Het Openbaar Ministerie werd in deze zaak waargenomen door den Heer Advocaat-Generaal Mr. N. la Grappe Dominicus en de beschuldigde werd verdedigd door Mr. H. A. Neeb, Advocaat alhier.

— De *Kerkelijke Courant* van heden opent hare kolommen met de volgende officiële mededeeling: »De secretaris van de Algemeene Synodale Commissie der Nederlandsche Hervormde Kerk, gelet hebbende op het berigt in het dagblad *de Nederlander*, betreffende een plan van nieuwe bijbelvertaling, acht zich verpligt te verklaren, dat dit berigt van haar niet is uitgegaan, en blijkbaar op eene onvolledige en onzuivere voorstelling van het bedoelde plan en van het daaromtrent vroeger en later verhandelde, berust."

— Naar wij vernemen is aan den Kerkeraad der Waalsche gemeente te Rotterdam, handopening verleend tot het beroepen van eenen Predikant.

— Volgens de *Provinciale Overijsselsche en Zwolsche Courant* is het gerucht als of de Commissaris des Konings in Overijssel den Heer van Rosenthal als Minister van Justie zou vervangen, van allen grond ontbloot.

's GRAVENHAGE, 27 Mei.

Bij Z. M. Besluit van den 26sten Mei is benoemd tot Officier bij de Arrondissements-Regtbank te Sneek, Mr. P. S. Noyon, thans Substituut-Officier bij die Regtbank.

— H. M. de Koningin benevens de jonge Prins zijn gisteren morgen met gevolg naar het Loo vertrokken.

— Z. M. de Koning heeft heden morgen ten 10 ure de residentie verlaten, zich begevende naar het Loo. Z. M. werd vergezeld door den Luit.-Generaal Jhr. R. A. Klerck, Chef van het Militaire Huis des Konings.

— Heden nacht is uit de residentie vertrokken Don Juan de Silva teles Girondes Marquis de Sante Cruz, Secretaris bij het Spaansche Gezantschap in Nederland, overgeplaatst bij dat in Belgie.

— De gewone audientie van den Minister van Justitie zal aanstaande Dingsdag geen plaats hebben.

— Bij de voordragt der wet, in welke de verdeeling der provinciën in kiesdistricten voor de benoeming der leden van de Prov. Staten wordt geregeld, is gevoegd eene memorie van toelichting van den Minister van Binnenl. Zaken, met de vereischte staten en tabellen.

Uit de overgelegde staten blijkt, dat eene bevolking van 2,982,142 hoofden verdeeld in 129 kiesdistricten, oplevert een getal van 80,076 stemgeregtigden.

Voor Zuidholland zijn de districten geregeld als volgt: Leyderdorp 4, Leyden 5, Stompwijk en Hillegersberg elk 2, 's Gravenhage 10, Vlaardingen 4, Delft en Schiedam elk 3, Rotterdam 13, Alphen en Gouda elk 4, Schoonhoven 2, Gorinchem, Sliedrecht en Dordrecht elk 4, Oud-Beijerland, Ridderkerk, Brielle en Middelharnis elk 3, te zamen 80 leden.

Bij de wet wordt voorgesteld, om aan de Ged. Staten de bevoegdheid te geven, om daar, waar zij dit noodig achten, onder-kiesdistricten aan te wijzen, als het gezag, 't welk het meest bij magte is, om te kunnen beoordeelen, waar het belang der ingezetenen en kiezers dit vordert.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft het zeer wenschelijk geacht, om het ontwerp op de verdeeling der kiesdistricten te onderzoeken nog voor de zomervergaderingen van de Prov. Staten, en om een korstondig reces te nemen, ten einde zooveel te kunnen afdoen, als de Vergadering zal goedvinden. Nog heeft de Minister in de Kamer te kennen gegeven, dat hij gaarne zoude zien, dat de voordragt op het armwezen in de Afdeelingen werd onderzocht; — dat die arbeid in geen geval vruchteloos zoude zijn, daar men van de aan de Regering medegedeelde bedenkingen, bij het weder aanbieden van een dergelijk ontwerp in eene volgende zitting, altijd een nuttig gebruik zou kunnen maken.

— Onder de geschenken waarmede in den laatsten tijd de Koninklijke Bibliotheek alhier is verrijkt, merkt men op: 1°. Een zeer belangrijk werk voor de studie der Egyptische geschiedenis, op kosten van den Hertog van Northumberland uitgegeven, en namens Z. H. door den schrijver, Sir J. Gardner Wilkinson, aan de Bibliotheek aangeboden, het voert tot titel: *the fragments of the hieratic papyrus at Turin, containing the names of Egyptian kings, with the hieratic inscription at the back.* Londen 1851, in 8°.; een atlas van vier uitmuntend uitgevoerde en met kleuren gedrukte fac-similés vergezelt deze uitgave. 2°. Een pracht-exemplaar der feestrede, uitgesproken te Upsala, 9 Nov. 1850, door den rector en bibliothecaris der Hoogeschool aldaar, J. H. Schröder, bij gelegenheid der huwelijksverbindtenis tusschen den Kroonprins Karel van Zweden en Prinses Louise der Nederlanden; het onderwerp door den Heer Schröder voor zijne rede gekozen, behandelt den oorsprong der handelsbetrekkingen tusschen Zweden en Holland (*Commerciorum primordia Suecos inter et Batavos*), terwijl een sierlijk Latijnsch gelegenheidsgedicht, door C. G. Linder vervaardigd, het geheel besluit.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Vrijdag 28 *Mei.*

In deze zitting zijn aangenomen de wets-ontwerpen tot tijdelijke instandhouding van wetten en verordeningen in Limburg. — Eenige naturalisatie wetten. — Dat betrekkelijk de Mydrechtsche droogmakerij. — Dat tot het verleenen van subsidiën aan den Rhynspoorweg-Maatschappij. — Die tot wijziging van de hoofdstukken II en IX *B* der staatsbegrooting van 1851.

Daarna is de Kamer tot nadere bijeenroeping gescheiden.

BREDA, 26 Mei.

Gisteren vereenigde zich in het gebouw der Koninklijke Militaire Akademie alhier de Commissie van inspectie voor het militair onderwijs, om het examen af te nemen van de kweekelingen van het hoogste studiejaar, die na voldaan te hebben, tot den rang van Officier of Adelborst eerste klasse bevorderd worden. Na afloop der examina is bepaald, dat de kadets van het 3de en 4de studiejaar het oefeningskamp op de Oosterhoutsche heide gaan betrekken, terwijl de Adelborsten van het 2de en 3de studiejaar ter practische oefening, aan boord van het fregat Doggersbank een kruistogt naar de Kanarische eilanden gaan aanvaarden.

COEVORDEN, 26 Mei.

In het dorp Dalen een uur van hier gelegen is bij het verbouwen van een huis onder 't graven van een fundement een pot met oude munten gevonden zoo het gerucht loopt, wel ter waarde van ruim *f* 2,000.

ROERMOND, 24 Mei.

Ten gevolge van een te Horn losgebarsten onweder, is aldaar een 18-jarige boerin door den bliksem getroffen, en op de plaats dood gebleven. Van de twee meisjes, die even als de getroffene uit het veld huiswaarts keerden, is eene ligt gekneusd aan den arm en het hoofd. De andere kwam er ongedeerd af.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Mei.

Een der Regeringsbladen meldt dat er een besluit in overweging is, strekkende om den arbeid op Zondag te verbieden en aan de winkeliers de verpligting op te leggen, om op dien dag en op de groote feestdagen de winkels gesloten te houden.

— Bij het Wetgevend Ligchaam is eergisteren een wets-ontwerp ingekomen, waarbij de Regering gemagtigd wordt om bij administrative beschikking uit Parijs en Lyon en omstreken personen, wier verblijf aldaar voor de openbare rust en orde gevaarlijk is, te verwijderen; alsmede een wets-ontwerp, waarbij het uitsluitend regt om tabak te verkoopen, op nieuw voor tien jaren aan den Staat wordt gegeven.

De President heeft zelf voorgezeten in de zitting van den Staatsraad, waarin het wets-ontwerp ter nieuwe regeling van het openbaar onderwijs, is onderzocht. Vele bedenkingen zijn daar geopperd tegen het ontwerp en de strekking om het staatsgezag ten nadeele der particuliere inrigtingen uit te breiden. De President beantwoordde eenige dier bedenkingen en leende een aandachtig oor aan alle. In de volgende zitting, is door den Minister kennis gegeven, dat het ontwerp, ten gevolge der opgerezen gewigtige bedenkingen, eerst moest worden omgewerkt. Men acht dat het vooreerst niet weder ter tafel zal komen. Intusschen zal de in 1850 gemaakte wet op het onderwijs, die voor de particuliere scholen gunstig is, in werking blijven, en hetgeen de geestelijkheid en de godsdienstige genootschappen in den laatsten tijd voor het volksonderwijs gedaan hebben, tot vastheid laten komen.

— Heden morgen bragt de Notaris Baudin het huwelijkscontract van den Heer de Persigny plegtig naar het Elysée, ter onderteekening aan den President. Het jeugdig echtpaar ontvangt van hem eene huwelijksgift van 500,000 frs. en aan edelgesteenten voor 150,000 frs.

— Op het kasteel Eu verkoopt men thans, op gezag van het domein, de goederen van de familie Orleans.

— Het Engelsche blad *Punch* wordt te Parijs niet meer geduld. Men verwacht nog meer gestrenge maatregelen tegen de vreemde pers.

— Heden heeft de inwijding plaats gehad van het nieuwe gasthuis in de voorstad St. Antoine, dat door den Baron James Rothschild is gesticht, die er *f* 250,000 aan heeft te koste gelegd.

— Na den verkoop van de galerij van den Maarschalk Soult, is de galerij van den Heer de Morny alhier geveild. Deze was van geheel anderen aard. Een Wateau, v. Ostade en Dujardin gingen elk voor 25,000 fr., twee v. d. Velde's voor 22,500 en 18,500 fr., een Hoogh voor 18,500 fr., een Teniers en Denner elk voor 18,000 fr., een v. Berghem voor 16,000 fr., een Wouwerman voor 15,500 fr., en een Cuyp voor 10,000 fr. De meeste koopen waren voor Engelsche rekening.

— Den 24sten dezer is alhier weder eene schilderijen-veiling gehouden, waar, onder anderen, voor het Museum alhier een Ruysdaal voor 4000 fr. werd gekocht. Deze verzameling bestond bijna uitsluitend uit meesterstukken van Vlaamsche en Hollandsche meesters; een landschap, dat aan Rembrandt werd toegeschreven, bragt 1530 fr. op; een portret door Rubens slechts 580 fr.; een binnenhuis door Madou 2300 fr.; een binnenhuis door Sneyders, gestoffeerd door Rubens, 1850 fr.; een landschap door Wouwermans 5400 fr.; eene schilderij door Weenix 8000 fr.; en een gezigt op Amsterdam door Ruysdaal 3100 fr.

— De Kantonregter van St. Pierre de Chignac had, ingevolge een besluit van Karel IX van 5 Jan. 1563, een herbergier gevonnisd, omdat hij uit moedwil een reiziger had geweigerd te huisvesten. De Regtbank van Périgueux heeft beslist, dat dit besluit wel nog geldend was, doch den herbergier vrijgesproken, omdat diens vrouw in zijne afwezigheid den reiziger had weggezonden en dus de vrouw had moeten gedagvaard worden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 23 Mei.

Op bevel van Z. M. den Keizer, zijn belangrijke inkortingen verordend op de inrigting van het leger, waardoor aanzienlijke uitgaven zullen kunnen bespaard worden. Bij het 5de en 6de, in Italië geplaatste legercorpsen, zullen de compagniën der infanterie en der jagers elk op 30 soldaten worden verminderd. De twee divisiën der reserve-artillerie, te Mantua en te Monza, zullen worden ontbonden. Bij zes der in Duitschland en in Hongarije gestationeerde legercorpsen worden al de batterijen tot den staat van vrede teruggebragt. — Voor Julij zullen al deze maatregelen reeds worden ingevoerd.

— Van de zijde der Regering, bemerkt men duidelijk het voornemen, om de algemeene Duitsche handelsbelangen zoo veel mogelijk te bevorderen. Zoo heeft zij, onder anderen, dezer dagen het stellige bevel gegeven, dat de verzending der Hollandsch-Indische post, over het Oostenrijksche gebied, met den meesten spoed en naauwkeurigheid plaats hebbe, terwijl tevens aan de directie der telegraphen te Triëst is aanbevolen, aan de telegraphische berigten der Overlandpost den voorrang te geven boven die der Regering.

— Heden zal, naar men verneemt, de nieuwe gezant te Londen, Graaf Colloredo Walsee, bij den Keizer ten afscheidsgehoor worden toegelaten, en daarna onmiddellijk derwaarts vertrekken.

— Aan den Rijksraad, Baron Buol, is het bearbeiden van een plan tot reorganisatie van het onderwijs opgedragen.

— De vijf groote mogendheden hebben door hare gemagtigden in Londen, het bezit van het Vorstendom Neufchâtel in Zwitserland als wettig aan de Kroon van Pruissen toekomende doen erkennen en aan die Kroon waarborgen. Men houdt het voor zeer waarschijnlijk, dat eerlang eene dergelijke verklaring aan het opperbewind van het Zwitsersche Eedgenootschap kenbaar zal worden gemaakt.

— De Kerkelijke Staat is onlangs tot de Duitsch-Oostenrijksche post-vereeniging toegetreden en reeds zijn onderhandelingen aangevangen met Napels, waarvan men een gunstigen uitslag verwacht.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen ter voldoening aan art. 228 der Gemeentewet in herinnering der belanghebbenden, dat alle Pretensien, van het jaar 1851, ten laste der Gemeente, vóór of op den laatsten Junij dezes jaars zullen moeten worden ingediend, en dat alle Pretensien, welke niet binnen den genoemden termijn zullen zijn ingediend, voor verjaard en vernietigd zullen worden gehouden.

Burgemeester en Wethouders voornd.,

LEYDEN, 22 Mei 1852. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris V. PUTTKAMMER.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 13den Januarij jl., (*Provinciaalblad* No. 25) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 15den dezer maand, geven mitsdeze den Ingezetenen dezer Gemeente hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijksels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Zr. Ms. besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* No. 54) moeten worden afgestreken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg*. Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaceerd:

Voor Wijk I, op den 13den en 14den April

» » II, » » 15den en 16den April.

» » III, » » 19den, 20sten en 21sten April,

» » IV, » » 22sten, 23sten, 26sten en 27sten April,

» » V, » » 3den, 4den, 5den, 6den en 7den Mei,

» » VI, » » 11den, 12den, 13den, 14den, 18den, 19den en 21sten Mei,

» » VII, » » 25sten, 26sten, 27sten en 28sten Mei en op den 2den, 3den en 4den Junij,

» » VIII, » » 7den, 8den, 9den en 10den Junij.

Het Buitenwijk op den 14den en 15den Junij.

met uitzondering echter van de Goud- en Zilversmids-, benevens de Apothekers- of Medicinale Gewigten, voor welker herijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de Goud- en Zilversmids-Gewigten voor

Wijk I, II, III en IV, op den 1sten April,

» V en VI, op den 2den April,

» VII en VIII, op den 5den April,

Voor de Medicinale-Gewigten voor

Wijk I, II, III en IV, op den 6den April,

» V en VI, op den 7den April,

» VII en VIII, op den 8sten April,

telken dage des morgens van 9 tot des namiddags 2 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een' iegelijk wien het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Zr. Ms. Besluit, in dato 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* No. 13) om op bovengemelde dagen, (na welke de Arrondissements-IJker zich, overeenkomstig Art. 16 der Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot oefening van den Herijk naar de Buitengemeenten van het Arrondissement moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der verzuimhebbenden te voldoen,) zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 22 November 1831, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende de belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd aan de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden, Fabrikeurs en Ambachtslieden, die, in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken, en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder, aan Art. 3 en 5 van Z. M. Besluit dd. 21 October 1819, (*Staatsbl.* No. 52) bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* Gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelve, alsmede aan het Koninklijk Besluit van den 5den Februarij 1826, No. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten IJk gestempelde greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1852, voor den IJk der Maten en Gewigten bepaald is de letter D.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 20 Maart 1852. De Burgemeester, VAN LIMBURG STIRUM,

De Secretaris, v. PUTTKAMMER.

Door Prof. Kist is ontvangen voor de ongelukkigen door den brand te *Herwijnen* van N. N. *f* 10.—, van H. J. *f* 6.—, van K. *f* 10.—, van Adr. *f* 5.—, van *U eene Coupon groot *f* 1.23*; en voor die te *Driel* van H. J. *f* 12.50 en van 12.50 en van *U eene Coupon groot 2.47*.

Door Ds. van der Pot voor die te *Herwijnen* in de Kerkcollecte van 2 Mei *f* 1.—, verder van N. N. *f* 1.—, van C. *f* 2.50, van C. *f* 2.50, van L. te U. *f* 5.—, van D. P. te R. *f* 3.—, van J. E. B. te R. *f* 5.—, van N. N. *f* 2.—, van S. *f* 5.— en van N. N. *f* 5.—.

Door den Heer W. F. Koppeschaar voor die te *Herwijnen* van J. S. *f* 4.25, van A. P. *f* 2.50, van W. v. A. *f* 2.50, van Z. *f* 5.—, van L. L. *f* 3.50, van K. *f* 5.—, van N. N. te Amsterdam *f* 8.—, van X. te Amsterdam *f* 20.— en van de Societeit H. alhier *f* 11.—.

ADVERTENTIEN.

Vijftigjarige Huwelijks-Vereeniging

VAN

J. VAN DER TOGT EN J. VAN HOUTEN.

LEYDEN, 30 Mei 1852.

Getrouwd: Mr. B. J. GRATAMA,

EN

ZIERIKZEE, 26 Mei 1852. Jonkvrouwe E. J. DE JONGE.

Na eene kortstondige ziekte is overleden mijn jongste Zoon HENDRIK, in den ouderdom van bijna 32 jaren.

LEYDEN, 28 Mei 1852. H. C. SCHLETTE.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Met verzoek van rouwbeklag verschoond te blijven.

De Ondergeteekende betuigt ook namens hare Kinderen, haren welmeenenden dank aan allen, voor de blijken van innige deelneming, zoowel bij de ziekte als bij het overlijden van haren geliefden Echtgenoot en Vader ondervonden.

M. J. JONKHANS,

LEYDEN, 28 Mei 1852. Wede. A. DORREPAAL LEDEBOER.

KOFFIJHUIS *ZOMERZORG*.

Matinée et Soirée Musicale,

Door de Familie **SAUVLET.**

Op Zondag 30 en Maandag 31 Mei 1852,

Des Voormiddags ten 12 ure en des Namiddags ten half 6 ure.

KOFFIJHUIS *EIGENZORG*.

Pinkster Zondag en Maandag,

VOOR- EN NAMIDDAG

MATINÉE ET SOIRÉE MUSICALE,

Van den Heer **A. CRASSÉ**,

Met zijn geheele Gezelschap bestaande uit 18 personen.

Entrée Vrij.

PINKSTER ZONDAG, 's avonds ten 10 ure,

BAL.

Muzijk en Directie mede van den den Heer A. CRASSÉ. Entrée voor een HEER met of zonder DAMES 50 Cents.

De Wed. J. COUVÉE.

SALON DES VARIÉTÉS,

Van **P. BOAS** en **N. JUDELS**, staande met de nieuwe Schouwburg-Tent op de Bloemmarkt.

ZONDAG 30 MEI. ***De Heer Lustig Deurwaarder in de Gijzeling***, vrolijke Vaudeville in 2 Bedrijven. Na hetzelve ***De twee Weezen***, vrolijk Zangspel in een Bedrijf. Tot Slot: ***De Bloedzuigers, of de Minnehandel in de Apotheek***, vrolijke Vaudeville in een Bedrijf.

MAANDAG 31 MEI. ***De Keukenmeiden, of zóó gaat het in het Huishouden***, vrolijke Vaudeville in een Bedrijf. Na hetzelve ***De Vrouw die haren Man bedriegt***, vrolijke Vaudevlle in een Bedrijf. Tot Slot ***de Verijdelde Zamenkomsten, of de Afspraak der Gelieven***, vrolijk Zangspel in een Bedrijf.

DINGSDAG 1 JUNIJ. ***Felix de Wildzang***, nieuwe vrolijke Vaudeville in drie Bedrijven naar het Fransch *l'Etourneau*. Na hetzelve ***De Heer Lustig Deurwaarder Liedjesdichter***, vrolijke Vaudeville in twee Bedrijven. *Aanvang half Negen ure.*

GRAND THÉATRE DES VARIÉTÉS ET DES PANTOMIMES.

Onder Directie van **SCHOEMAN & VAN LIER**, staande met hun fraai Schouwburg-Locaal op de *Ruïne*.

ZONDAG 30 MEI. ***Juliette***, groote Vaudeville in twee Bedrijven, naar het Fransch, waarin Mwe VAN LIER de Rol van ***Juliette*** zal vervullen, gevolgd door, ***Tante Loriot***, vrolijke Vaudeville in een Bedrijf, naar het Fransch. Tot Slot: ***De Put en de Schat of de Twee Standbeelden***, groot Ballet-Pantomime in een Bedrijf.

MAANDAG, 31 MEI. ***De Loteling van het 5de jaar der Fransche Republiek***, groote Vaudeville in twee Bedrijven, naar het Fransch. Tot Slot: ***De Put en de Schat of de Twee Standbeelden***, groot Ballet-Pantomime in een Bedrijf.

Aanvang ten half Negen ure.

Prijzen der Plaatsen: 1ste Rang *f* 1,40, 2de Rang *f* 1,00, 3de Rang 70 Cts, 4de Rang 40 Cts.

Het *Oorspronkelijke* Reusachtige PANORAMA,

Voorstellende de schilderachtigste Gezigten der beide Oevers van de Rivier

DE MISSISSIPPI.

Dagelijks *twee* Voorstellingen om 6 en half 9 ure, in het groote Locaal, op de **Ruïne** de tweede Tent van de *Nieuwsteegs Brug*. (Wegens de op handen zijnde Dordrechtsche Kermis is **Heden** Maandag de SLUITING.)

DINGSDAG EN WOENSDAG 1 EN 2 JUNIJ,

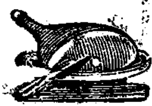
zijn te zien van 's morgens *tien* tot 's namiddags ten *drie* ure, ten Huize van den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te *Leyden*, de BOEKEN, GRAVUREN, TEEKENINGEN, PORTRETTEN, SCHILDERIJEN, MUZIEK en MUZIEK-INSTRUMENTEN, ANATOMISCHE VOORWERPEN, enz. VARIA, waaronder eene fraaije ijzeren GELDKIST en de BOEKENKASTEN, welke Donderdag, Vrijdag en Zaturdag daaraanvolgende des Voormiddags ten *tien* en des Namiddags ten *vijf* ure zullen verkocht worden.

HET LEVENDE WONDER,

ZIJNDE EENE FRANSCHE DAME MET

TWEE NEUZEN EN DRIE OOGEN.

Dagelijks te zien van 's namiddags 2 tot 's avonds 11 ure in het fraaije welingerigte Locaal op de **Ruïne**, naast het Panorama *der Mississippi*.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij weder zooals vroeger, alhier is aangekomen met WESTPHAALSCHE HAMMEN, GEROOKT VLEESCH en SAUCYSEN DE BOLOGNE; verzoekende een ieders gunst en aanbeveling, belovende eene prompte en civiele bediening. Langebrug bij A. MUSSERT, *Restaurant*.

B. JANSEN.

Tegen Augustus

wordt gevraagd, eene Protestantsche TWEEDE MEID, die goed kan werken, naaijen en stoppen, strijken en met de wasch omgaan, op de Hoogewoerd Wijk III. N°. 450, te *Leyden*.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN zijn van meening, in het openbaar **aan te besteden:**

1°. *Het opverwen van den Toren van het Raadhuis.*
2°. *Het verwen van het Klokhuis aan de Hooglandsche Kerk.*
3°. *Het verwen van de Gevels der huizen in het Elisabeth Gasthuis op de Oude Vest.*
4°. *Het schoonmaken en invoegen der gemetselde Bruggen binnen de Gemeente en langs de Singels.*
5°. *Het opvoegen en repareren van sommige gedeelten der gemetselde Wallen binnen de Gemeente.* In drie Percelen.
6°. *De vernieuwing van eenige Paal- en Beschoeijingwerken, binnen de Gemeente.*
7°. *De vernieuwing van de beide Poorten en Balansen van de Oude Marepoortsbrug over de Oude Vest.*
8°. *De vernieuwing van eenige Brugwerken binnen de Gemeente.*
9°. *De vernieuwing van vaste Bruggetjes binnen en om de Gemeente.*
10°. *De leverancie van twee nieuwe Vaartuigen of opene Pramen, welke elk afzonderlijk zullen aanbesteed worden.*

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Stad, op Donderdag den 3[den] Junij 1852, des middags ten 12 ure.

Zullende de Voorwaarden van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zon- en Feestdag) ter Secretarie dezer Gemeente ter lezing liggen, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *twee* ure. Alsmede aan de Stads Timmerwerf, van 's voormiddags ten *negen* tot 's namiddags ten *vijf* ure, terwijl door den Stads Architect de verlangde ophelderingen en aanwijzingen zullen worden gegeven.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN zijn van meening in het openbaar **te Verkoopen:**

De Specie welke zich bevindt in het te ruimen Riool genaamd de Overwulfde Dolhuisgracht.

En aan te besteden: *Het toemetselen van de ingebroken gaten in het gewelf van gezegd Riool met de leverantie der daartoe benodigde materialen.*

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Gemeente, op Donderdag den 14[den] Junij 1852, des middags ten 12 ure. Zullende de Voorwaarden van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zon- en Feestdagen) ter Secretarie dezer Gemeente ter lezing liggen, van 's voormiddags ten tien tot 's namiddags ten twee ure. Alsmede aan de Stads-Timmerwerf, van 's voormiddags ten negen tot 's namiddags ten vijf ure; terwijl door den Stads-Architect de verlangde Ophelderingen en Aanwijzingen zullen worden gegeven.

VERKOOPING in de Stads-Bank van Leening te Leyden, op Dingsdag den 15[den] Junij 1852, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Februarij 1851.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

BEURTSCHEPEN,

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar *Zwolle*,	Dingsdag 1	Junij 10 uur,	Schipper	J. BOTERWEG.
» *Sneek*,	Woensdag 2	» 11 »	»	K. VIERSMA.
» *Deventer*,	Donderdag 3	» 12 »	»	L. HEUKELS.

☞ Alle Goederen zullen desverkiezende bij den Besteller C. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe*, enz. — De vertreklijsten zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door. Door het invallende Pinksterfeest, is de Afvaart van het Zwolsche Beurtschip een dag later, en twee ure vroeger dan gewoonlijk.

Ieder die, hetzij voor zich, of voor zijne betrekkingen, de in sommige streken van ons land heerschende *Kinderziekte*, onschadelijk maken wil, raden wij aan in het werkje van BARTHELEMY'S **ARCANUM**, toch vooral de Pagina's 32, 39, 40 en 41 na te lezen, als hij den tijd niet heeft de kleine Brochure geheel door te bladeren. Zij is te Koop voor 25 *Cents* bij alle respectabele Boekhandelaren in het Rijk en in alle Depôts van het Verkoophuis.

Maagkrampen en gebrek aan spijsverteering genezen door de Pillen van Holloway.

Uittreksel uit eenen brief van den Heer DALWOOD uit Goodwood bij Sidney in Nieuw Zuid-Wallis, gedagteekend den 14[den] September 1850, aan den Professor HOLLOWAY. Mijnheer, daar ik van de goede uitwerking van uwe *Pillen* heb mogen getuige zijn, zoo houde ik het voor mijnen pligt om bekend te maken, dat nu twee jaar geleden, mijne dochter toen 16 jaren oud zijnde, sedert geruimen tijd aan maagkrampen en gebrek aan spijsverteering geleden had. Ik beproefde te vergeefs onderscheidene middelen, doch weinige doses van uwe uitmuntende *Pillen* hebben haar geheel hersteld, zoodat zij geen de minste teekenen meer van hare vroegere kwaal bespeurt.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23,50.
Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*; bij J. A. P. F. VAN DEN HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.
Zaturdag 29 *Mei.* Van f 28 tot f 32.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.
Zaturdag 29 *Mei.*

Tarwe f 8.80 tot f 9.00. Rogge f 7.20 tot f 7.50. Gerst f 5.00 tot f 5.20. Haver f 3.40 tot f 3.80. Paardeboonen f 5.00 tot f 5.20. Duiveboonen f 5.80 tot f 6.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 28 Mei.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$61\frac{1}{8}$	$61\frac{1}{4}$	$61\frac{1}{4}$
Dito Certificaten . . . . . » 3 »	$72\frac{7}{8}$	$72\frac{15}{16}$	$72\frac{15}{16}$
Dito dito . . . . » 4 »	$92\frac{15}{16}$	93	$92\frac{15}{16}$
Amortisatie Syndicaat . . . » $3\frac{1}{2}$ »	$93\frac{5}{8}$	—	—
Handelmaatschappij . . . . » $4\frac{1}{2}$ »	116	—	—
O. I. Leening . . . . » 4 »	$92\frac{3}{8}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . . »	84	$85\frac{1}{4}$	$85\frac{1}{4}$
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . » $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Haarlemmermeer . . . . . . » 5 »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif. . . . . . . » 3 »	$65\frac{3}{8}$	$65\frac{7}{16}$	$65\frac{3}{8}$
Dito dito . . . . » 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 » 5 »	$106\frac{3}{4}$	$106\frac{7}{8}$	$106\frac{3}{4}$
Dito dito 1828 en 1829 . . . » 5 »	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 . » 5 »	—	—	—
Dito 1840 . . . . » 4 »	$90\frac{1}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°. . . » 4 »	$89\frac{7}{8}$	$89\frac{15}{16}$	$89\frac{7}{8}$
Dito dito Nieuwe . . . . . » 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . . » 6 »	—	—	—
Certificaten van dito . . . . » 6 »	—	—	—
POLEN, Obligatiën . . . . . . » 4 »	$81\frac{7}{16}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten fl. 250 f	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . . » 500 »	157	—	—
SPANJE, Obligatiën . . . . . à 1 pCt.	$20\frac{3}{4}$	$20\frac{13}{16}$	—
Dito Obligatiën . . . . » 3 »	47	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . . . » 3 »	$42\frac{15}{16}$	—	—
Bewijzen Coupons	$2\frac{3}{4}$	$2\frac{13}{16}$	$2\frac{7}{8}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . » 5 »	—	—	—
Dito . . . . » 4 »	$65\frac{1}{4}$	—	—
Dito Metall. . . . . » 5 »	$75\frac{1}{8}$	$75\frac{3}{4}$	—
Dito Nieuwe . . . . » 5 »	$85\frac{1}{4}$	—	—
Dito 1847 . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	$39\frac{1}{4}$	$39\frac{3}{8}$	—
BELGIE, Banc. . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	$49\frac{7}{8}$	$49\frac{15}{16}$	$49\frac{15}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . . » 5 »	99	—	—
PORTUGAL, te Londen . . . . . » 5 »	$39\frac{1}{2}$	$39\frac{5}{8}$	$39\frac{5}{8}$
Dito dito . . . . » 4 »	$37\frac{1}{2}$	$37\frac{1}{2}$	$37\frac{1}{2}$
VENEZUELA, ... » $3\frac{1}{4}$ »	$39\frac{1}{2}$	$39\frac{5}{8}$	—
MEXICO, ... » 5 »	—	—	—
AMERIKA, Bankaotiën	$4\frac{1}{4}$	$4\frac{5}{16}$	$4\frac{1}{4}$

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is f 9.82½ à 87½.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.